

SARAH TULLER

ur. 1922; Piaski

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. USA 2010, projekt Lublin. Pamięć Zagłady, Żydzi, II wojna światowa, okupacja niemiecka, getto na Majdanie Tatarskim, likwidacja getta na Majdanie Tatarskim, Trachtenberg, Jehuda

Likwidacja getta na Majdanie Tatarskim

Ja nie pamiętam dokładnie dnia, ale jednego dnia, to był październik, [z] końcem października, to były nasze święta Sukkot. I parę dni przedtem żeśmy, ci młodzi ludzie pomiędzy sobą mówimy, że są święta: „Zróbmy, zbierzmy się razem i zrobmy *latkes* na święta –te kartoflane placki. –To kto ma kartofle, kto ma trochę to...” tośmy się wszyscy zbierali, ktoś miał parę kartofli, ktoś miał trochę oliwy, ktoś miał trochę cukru. Żeśmy się zebrali u jednej koleżanki w domu, było jakieś dwadzieścia młodych ludzi. Jesteśmy tam jakieś dziesięć, piętnaście minut i ten mój znajomy przylatuje i mówi: „Idź do domu, obudź rodziców, ubierz co możesz, parę rzeczy. Jesteśmy otoczeni. Zobaczmy, co możemy zrobić” Wyglądamy –na tysiąc Żydów bez broni to przynieśli dwa tysiące Niemców, żeby nas otoczyć. Co my możemy im zrobić? Jesteśmy otoczeni. I otworzyli bramę –ale jednak to gdzie myśmy byli, to nie było otwarte miasteczko, oni nas otoczyli. To otworzyli te bramę i: „Wszyscy *raus* i prosto z tej bramy prowadzą nas do tego miejsca, co myśmy budowali. Wchodzimy tam i widzimy kominy, których nie widzieliśmy przedtem. Widzimy, już wiemy, że koniec, kropka. Widzimy te kominy i wciągają nas do jednego dużego pokoju. Co się stało? Oni nie byli gotowi, żeby nas przyjąć tego dnia, ale oni się bali, że my zobaczymy te kominy i będzie *riot*, zaczniemy walczyć, nie pójdziemy spokojnie, to oni nas zabrali tam dzień przedtem. I naprawdę to było takie niespodziewane, że nawet pytaliśmy tych naszych, tych co pomagali Niemcom, mówią: „Nic nie widziałeś?” on mówi: „Nic” „Jak oni postawili te kominy tak szybko?” „Oni pracowali w nocy i jak nas zabrali, jeszcze dwie godziny i postawili te kominy” To były te jedne na drugie. *Anyhow*, my jesteśmy w tym pokoju, olbrzymi pokój, nie ma łazienki, nie ma okien, nie ma nic, jest olbrzymi pokój i nam mówią... ten *speaker, loud speaker* od razu, że myśmy skończyli naszą pracę w tamtym *camp'ie* Majdan Tatarski, to nas zaraz biorą po pracę do drugiego *camp'u* i jutro nas zabiorą do tego drugiego *camp'u*. To się zaczynają

pytania: „Co jest drugi *camp*?” To ten co się zapytał, dostał po mordzie. Co by nie było, na tym się kończyło, ale myśmy wiedzieli.

Data i miejsce nagrania	2010-12-07, Boynton Beach
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Piotr Krotofil
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"